

LAUREA
AMMATTIKORKEAKOULU
Yhdessä enemmän

Nuorten yrittäjyyden edistäminen nuorisotaloilla

Akapo, Ricardo

2017 Otaniemi

LAUREA
AMMATTIKORKEAKOULU

Yhdessä enemmän

Laurea-ammattikorkeakoulu

Laurea Otaniemi

Nuorten yrittäjyyden edistäminen nuorisotaloilla

Akapo Ricardo
Liiketalouden koulutusohjelma Opin-
näytetyö
Syyskuu, 2017

Akapo, Ricardo

Nuorten yrittäjyyden edistäminen nuorisotaloilla

Vuosi 2017 Sivumäärä 34

Tämän opinnäytetyön tarkoituksena on esitellä ideaa, joka perustuu nuorisotalolla toteutettavaan kioskitoimintaan. Kioskitoiminnan tarkoituksena on tehdä nuorille tutuksi yrittäjyys yhtenä uravaihtoehtona. Toinen tärkeä aspekti työssä on myös nuorten aktivoiminen ja osallistaminen nuorisotalolla tapahtuvaan toimintaan. Tämä nähdään myös yhtenä keinona nuorten syrjäytymisen ehkäisemisessä.

Kioskitoiminta on tarkoitus järjestää yhteistyössä Nuorisoasiainkeskuksen, yhteistyöyrityksen, oppilaitosten, opiskelijoiden sekä nuorisotaloilla käyvien nuorten kesken.

Työ on tutkielmatyyppinen ja tarkoituksena on tuottaa suunnitelma kioskitoiminnan aloittamiseksi. Tutkimusmenetelmänä on käytetty kvalitatiivista eli laadullista menetelmää. Tietoa on kerätty tekemällä havaintoja sekä keskustelemalla ja haastatteleamalla asiantuntijoita ja loppuasiakkaita. Haastatteluiden kautta pyrittiin selvittämään kioski-idean toteutuskelpoisuutta.

Tutkimuksen perusteella kioskitoiminta koettiin positiivisena ideana. Nuorisotaloilla käy paljon nuoria, joilla ei ole vielä selvää urasuuntaa. Nuoret suhtautuvat yrittäjyyteen pääsääntöisesti myönteisesti, mutta eivät luonnollisesti tiedä ja tunne kaikkia yrittäjyyteen liittyviä asioita. Kioskitoiminta tarjoaisi tähän hyvän mahdollisuuden sekä nuorisotaloilla käyville nuorille että esimerkiksi merkonomiksi tai tradenomiksi opiskeleville opiskelijoille, jotka voisivat suorittaa harjoittelujakson kioskissa. Kioski-ideassa koettiin yhdistyvän sekä nuorten aktivoiminen, urasuunnan kirkastuminen ja työelämätaitoihin tutustuminen.

Kioskitoiminta, yrittäjyys, työelämätaidot, nuoret

Ricardo Akapo

Promoting entrepreneurship for young people in youth centers

Year	2017	Pages	34
------	------	-------	----

The purpose of this thesis was to present an idea to start kiosk operations in a youth center. The objective was to make young people familiar with private entrepreneurship as one career choice. Another important aspect of the thesis was also the activation of young people and their involvement in the activities carried out in youth centers to prevent their exclusion. Kiosk operations were to be organized in cooperation with the youth center, a co-operative company, schools, students and young people visiting youth centers.

The objective of the thesis was to produce a plan to start kiosk operations. A qualitative method was used as the research method. Information was collected by observing and by interviewing experts and end-customers. The aim of the interviews was to find out how to implement the kiosk idea.

According to the study, kiosk operations were considered a positive idea. Many young people in youth centers do not have a clear career path yet. Young people generally have a positive attitude towards entrepreneurship, but naturally do not have wide knowledge about all the aspects related to it. Participation in kiosk activities would offer a good opportunity to familiarize oneself with the idea for young people and for graduate students who could complete their training period at the kiosk. The idea was seen as a combination of activation of young people, career orientation and learning working life skills.

Keywords: kiosk activities, entrepreneurship, working life, young people

Sisällys

1	Johdanto.....	7
	1.1 Opinnäytetyön tavoite.....	7
	1.2 Tutkimusmenetelmä ja aineiston keruu.....	8
2	Nuoret ja yrittäjyys.....	8
	2.1 Nuorten yrittäjien avainlukuja.....	9
3	Nuorten syrjäytyminen.....	10
	3.1 Nuorten syrjäytymisen syitä ja arvioita syrjäytyneiden lukumääristä	10
	3.2 Syrjäytymisen ennaltaehkäisy.....	10
	3.2.1 Nuorisotalojen rooli.....	11
4	Toimijoiden esittely	11
	4.1 Nuorisoasiainkeskus.....	11
	4.2 Yhteistyöyritys.....	13
	4.3 Oppilaitokset.....	13
5	Tarvittavat luvat ja rahaliikenne.....	14
6	Sosiaalinen business ja yhteiskuntavastuu.....	14
	6.1 Yhteiskuntavastuun merkitys yrityksille.....	14
7	Liiketoiminnan aloittaminen ja liiketoimintasuunnitelma	15
	7.1 Toimijoiden vastuut ja velvollisuudet	15
8	Toimintaidea	17
9	Toiminnan tarkoitus ja kuvaus.....	19
	9.1 Perustiedot	19
	9.1.1 Toiminta-ajatus/ perusidea	19
	9.2 Liikeidea	19
	9.2.1 Asiakkaat.....	19
	9.2.2 Tuotteet ja palvelut	19
	9.2.3 Imago.....	20
	9.2.4 Toimintatavat.....	20
	9.2.5 Voimavarat	21

9.2.6	Tulevaisuuden näkymät	21
9.2.7	Perustelut.....	21
9.3	Perustiedot	22
9.4	Rahoitus.....	23
9.5	Riskit.....	23
9.6	SWOT analyysi	24
9.6.1	SWOT analyysin analysointi.....	24
10	Haastattelut.....	26
10.1.1	Asiakashaastatteluiden analysointi.....	26
10.1.2	Toiminnanjohtajan haastattelun analysointi	26
11	Loppupäätelmät	28
12	Lähteet.....	29
	Kuvat	30
	Taulukot	31
	Liitteet.....	32

1 Johdanto

Olen ollut Nuorisoasiainkeskuksessa töissä vuodesta 2012 lähtien. Sinä aikana olen järjestänyt paljon erilaisia aktiviteetteja nuorille. Suurin osa aktiviteeteistä liittyy luonnollisesti vapaa-aikaan, urheiluun ja taiteeseen. Minulle syntyi ajatus kioskin perustamisesta noin vuosi sitten kun olin järjestämässä Oulunkylän nuorisotalolla kioskitoimintaa yhdessä nuorten kanssa ja kun huomasin, että suurin osa nuorista kävi ostoksilla nuorisotalon ulkopuolella.

Työssäni olen myös huomannut, että nuorissa on paljon potentiaalia ja "virtaa". He pitävät vastuunkantamisesta ja siitä, että he pääsevät itse suunnittelemaan ja toteuttamaan erilaisia projekteja.

Oulunkylässä oli tuolloin muutama merkonomin opinnoista kiinnostunut nuori ja ajatukseni kioskitoiminnan pilotoinnista yhdessä nuorten kanssa syntyi siitä.

Yksi tärkeä näkökulma tässä työssäni on pohtia, voisiko kyseessä oleva kioski-idea toimia myös nuorten syrjäytymisen ehkäisemiseksi. Uskon, että kyseinen toiminta aktivoisi nuoria, kehittäisi sosiaalisia taitoja ja tarjoaisi heille hyvän mahdollisuuden oppia työelämätaitoja sekä sitä kautta tuntea itsensä tärkeiksi.

Perustyöelämäntaitoihin tutustumisen lisäksi tämä olisi nuorille myös hyvä mahdollisuus perehtyä yrittäjyyteen ja siihen liittyviin asioihin. Yllättävän monella nuorisotalojen nuorista on kiinnostusta yrittäjyyteen. Siihen tosin saattaa liittyä vahvasti ajatus "omana pomona toimimisesta", mutta vastuut ja velvollisuudet ovat vieraita.

1.1 Opinnäytetyön tavoite

Tämän opinnäytetyön tavoite on esitellä kioski-idea ja arvioida sen mahdollisuutta tulla toteutetuksi nuorisotaloilla yhtenä keinona nuorten syrjäytymisen ehkäisemiseksi. Toisaalta myös nuorten tutustuttaminen yrittäjyyteen ja sitä kautta esimerkiksi opiskelusuunnan ja motivaation vahvistumiseen ovat mukana tässä työssä.

Keskusteltuani ideasta ja sen mahdollisesta toteuttamisesta useiden työkavereiden ja kolmen toiminnanjohtajan kanssa minulle syntyi ajatus tutkia asiaa tarkemmin ja tehdä siitä tradenomien opintoihini liittyvä opinnäytetyö. Nuorisoasiainkeskuksessa tämä otettiin ilolla vastaan ja ohjaajakseni nimettiin Koillisen Nuorisotyöyksikön toiminnanjohtaja. Henkilökohtainen mielenkiintoni kohdistuu myös Nuorisotaloilla kohtaamiini nuoriin ja huoleen heidän mahdollisesta syrjäytymisestä.

Luonnollisesti aion esitellä työni, suunnitelman, projektin ja loppupäätelmät Nuorisoasiainkeskuksen kehittämissuunnitelmista vastaaville henkilöille. Toivon, että työni tulokset herättävät mielenkiintoa ja suunnitelma toteutettaisiin jonkun sopivan yhteistyöyrityksen kanssa kanssa.

Tärkeä aspekti tässä työssä on sosiaalisella yrittäjyydellä ja sen kasvavalla merkityksellä.

1.2 Tutkimusmenetelmä ja aineiston keruu

Tämä opinnäytetyö on tutkielmatyyppinen. Tarkoituksena on tuottaa suunnitelma kioskitoinnin aloittamiseksi Helsingin nuorisotaloilla ja samalla pohtia, voisiko kyseinen toiminta ehkäistä syrjäytymisvaarassa olevien nuorten syrjäytymistä. Kioskitoinnin myötä nuoret tustuisivat myös yrittäjyyteen.

Tutkimusmenetelmänä tässä työssä käytetään laadullista eli kvalitatiivista menetelmää. Se on suuntaus, jota voidaan käyttää määrällisen eli kvantitatiivisen tutkimuksen lisäksi.

Kvalitatiivisen tutkimuksen tavoitteena on esimerkiksi tutkittavan ilmiön tai todellisen elämän ymmärtäminen ja sen kuvaaminen. Lähtökohtana on tiedon hankinta kokonaisvaltaisesti ja tietoa kerätään luonnollisessa ympäristössä esimerkiksi havaintoja tekemällä, avointen keskusteluiden tai haastatteluiden avulla. Laadullisen tutkimuksen toteuttamisessa aineistonkeruumenetelmänä käytetään usein ihmisiä, jolloin haastateltavien näkökulmat ja mielipiteet ovat keskeisessä roolissa. (Hirsjärvi ym. 2007, 157, 160.)

Tämän työn toteuttamiseksi on tehty puolistrukturoituja haastatteluita, jotta nuorten kulutustottumukset, käyntikerrat ja mielenkiinto kioskitoimintaa kohtaa on pystytty selvittämään. Nuorisoasiainkeskuksen toiminnanjohtajaa puolestaan haastateltiin idean toteuttamisen näkökulmasta. Tavoitteena oli selvittää, olisiko idea toteutuskelpoinen ja voisiko toiminta olla keino nuorten aktivoinnissa ja sitä kautta syrjäytymisen ehkäisemisessä.

2 Nuoret ja yrittäjyys

Joidenkin tutkimusten mukaan nuoret suhtautuvat yrittäjyyteen myönteisesti, mutta suhteellisen pieni määrä heistä ryhtyy kuitenkin yrittäjäksi. Yrittäjyysaspektia tuodaan vahvasti esiin muun muassa liiketalousopinnojen puitteissa sekä toisen asteen oppilaitoksissa että ammattikorkeakouluissa puhumattakaan maisteriohjelmassa. Nuoria kannustetaan aktiivisesti yrittäjyyteen ja sen tiimoilta järjestetään myös opintokokonaisuuksia. Tarjolla on myös useita yhdistyksiä ja niiden hallinnoimia valtakunnallisia ohjelmia, jotka toimivat nuorten tukena ja

promotoivat omalta osaltaan yrittäjyysasennetta, työelämätaitoja ja taloudenhallintaa. Ne ovat myös hyviä verkostoitumisen ja ideoinnin näkökulmasta. (Nuori Yrittäjyys 2017)

2.1 Nuorten yrittäjien avainlukuja

Nuorten yrittäjien lukumäärä nousi 2000-luvun alkupuolella muun muassa yleisestä kasvubuumista sekä ICT-alojen nopeasta kasvusta johtuen. Kasvu on kuitenkin hiipunut ja kääntynyt jopa laskuun viime vuosien aikana. (Katainen 2016)

Alla on kuvattu yrittäjiksi ryhtyneiden 18-64-vuotiaiden prosentuaalinen osuus vuodelta 2015.

Ikä	Kaikki työllistyneet, lkm ¹⁾	Yrittäjiksi työllistyneet, lkm ¹⁾	Yrittäjiksi työllistyneiden osuus, %
18 - 24	14 073	176	1,3
25 - 29	12 215	379	3,1
30 - 34	11 617	511	4,4
35 - 39	10 040	504	5,0
40 - 44	8 964	436	4,9
45 - 49	9 455	465	4,9
50 - 54	9 452	429	4,5
55 - 59	8 502	316	3,7
60 - 64	3 344	95	2,8

1) Edellisenä vuonna työttömänä olleet

”Työttömillä nuorilla yrittäjäksi ryhtyminen oli myös harvinaista: 18-24-vuotiaista työttömistä 1,3 prosenttia työllistyi yrittäjiksi ja kaikista alle 30-vuotiaista työllistyneistä vain 2,1 prosenttia työllistyi yrittäjäksi. Vuonna 2015 yrittäjinä toimi noin 17 300 alle 30-vuotiasta henkilöä, mikä oli 7,4 prosenttia kaikista yrittäjistä. Alle 30-vuotiaista työllisistä suurin osa oli palkansaajia, sillä ainoastaan 3,9 prosenttia heistä toimi yrittäjinä.” (Tilastokeskus 2017)

Nuorisotaloilla järjestettävä kioskitoiminta voisi herättää nuorissa kiinnostusta yrittäjänä toimimista kohtaan. Olisi tärkeää, että nuoret voisivat koettaa omatoimisesti ja käytännönläheisesti liiketoiminnan pyörittämistä. Samalla he oppisivat yrittäjille tärkeitä ominaisuuksia kuten johtajuutta, taloudenhallintaa ja vuorovaikutustaitoja.

3 Nuorten syrjäytyminen

Nuorten syrjäytyminen on ollut valtakunnallisena huolenaiheena jo usean vuoden ajan. Syrjäytymisvaara on tunnistettu todellisenä ongelmana ja sen vuoksi sille on etsitty ennaltaehkäiseviä keinoja. Eduskunnan tarkastusvaliokunta antoi toimeksiannon nuorten syrjäytymistä koskevan tutkimuksen toteuttamiseksi loppuvuodesta 2012. Selvitys valmistui noin vuotta myöhemmin, eli vuonna 2013. (Eduskunnan tarkastusvaliokunnan mietintö 2014)

3.1 Nuorten syrjäytymisen syitä ja arvioita syrjäytyneiden lukumääristä

Raportin mukaan nuorten syrjäytyminen on moniolotteinen kokonaisuus ja sen ehkäisy koetaan hyvin vaikeaksi tehtäväksi. (Tarkastusvaliokunnan mietintö 2014). Kohderyhmä on hyvin laaja, kaikki alle 30-vuotiaat lapset ja nuoret. Suurimpina syinä syrjäytymiselle pidetään perhetaustaa, vanhempien matalaa koulutustasoa, työttömyyttä ja toimeentulo-ongelmia. Nämä edellä mainitut tekijät periytyvät helposti sukupolvelta toiselle ja ovat merkittäviä riskitekijöitä syrjäytymiselle. Muita riskitekijöitä nuorten syrjäytymiselle ovat muun muassa sosiaalisten suhteiden vähyys ja yhteiskunnallisesta osallisuudesta poisjäänti. Päihde- ja mielenterveysongelmat ovat myös yksi suuri riski syrjäytymiselle. Nuoret itse kokevat ystävien puutteen keskeisimpänä syynä. (Eduskunnan tarkastusvaliokunnan julkaisu 2013)

Tarkkaa numeerista määrää syrjäytyneistä nuorista ei ole olemassa. Tiedot perustuvat arvioihin ja ne vaihtelevat 14 000 ja 100 000 välillä. Suuri vaihtelu arvioissa johtuu siitä, että syrjäytymisellä ei ole vakiintunutta määritelmää. EVA:n (EVA 2012) julkaiseman raportin "Hukassa - Keitä ovat syrjäytyneet nuoret?" mukaan Suomessa olisi reilusti yli 50 000 syrjäytyntä. "Luku kertoo 15-29 -vuotiaiden vain perusasteen suorittaneiden työttömien työnhakijoiden (18 800) ja työvoiman ja koulutuksen ulkopuolisten nuorten (pl. kotonaan lapsia hoitavat naiset) (32 500) yhteismäärän vuonna 2010." (EVA 2012)

3.2 Syrjäytymisen ennaltaehkäisy

Kuten edellä on kerrottu, syrjäytymisen riskitekijät ovat hyvin erilaisia. Sen vuoksi myös niiden ehkäisyn tulisi tapahtua monella tasolla. Yksi tärkeä tekijä on perheiden ja yksilöiden tukeminen mahdollisimman varhaisessa vaiheessa. Varhainen välittäminen on keskeisessä asemassa ja sen toteuttamiseksi tarvittaisiin erilaisia keinoja perheiden, nuorten, koulujen ja yhteiskunnan muiden toimijoiden välillä.

Koen, että Nuorisotaloilla on syrjäytymisriskien tunnistamisessa ja ehkäisyssä mahdollisuus vaikuttaa nuorten elämään. Asiakkaina on pääasiassa 9-17 vuotiaita nuoria. Nuorisotaloilla on tyypillisesti paljon maahanmuuttajataustaisia asiakkaita. Nuorisotalojen henkilökunnan kanssa

käytyjen keskusteluiden perusteella alueesta riippuen prosenttiosuus nousee parhaimmillaan jopa 80 prosenttiin johtuen heidän suuresta osuudesta alueiden asukkaiden keskuudessa. Maahanmuuttajataustaisilla perheillä ei välttämättä ole mahdollisuutta ohjata lapsiaan maksullisiin harrastuksiin ja sen vuoksi he osallistuvat suurissa määrin nuorisotalojen toimintaan.

Maahanmuuttajataustaisen syrjäytymisen riski on yleisesti ottaen suurempi kuin kantaväestöllä. E erityisen suuri se on pääkaupunkiseudulla, jossa se on n. 20 %, kun vastaava riski kanta-
väestöllä on n. 4 %. (Myrskylä 2012)

3.2.1 Nuorisotalojen rooli

Nuorisotalojen rooli syrjäytymisen ehkäisyssä on tärkeä, koska nuoria on mahdollista kohdata päivittäin. Kohtaamistilanteet ovat erilaisia kuin esimerkiksi kouluissa, koska nuoret tulevat viettämään sinne vapaa-aikaa ja ovat monesti avoimempia kommunikaatiolle ja vastaanottavaisempia jopa omaa elämää koskevalle pohdinnalle.

Nuorisotaloilla järjestetään tyypillisesti kaikenlaisia aktiviteetteja, joihin on helppo osallistua matalalla kynnyksellä. Yhdessä tekeminen, nuorten osallistaminen ja aktivointi ovat tärkeitä keinoja syrjäytymisen ehkäisyssä. Kioskitoimintaan osallistuminen olisi myös yksi aktiviteetti, jonka avulla nuorilla olisi mahdollisuus kokea olevansa osallisina toimintaa ja kokevansa onnistumisen tunnetta. Se toimisi myös loistavana kurkistusikkunana kaupallisen alan opintoihin, yrittäjyyteen ja opettaisi samalla myös työelämätaitoja.

4 Toimijoiden esittely

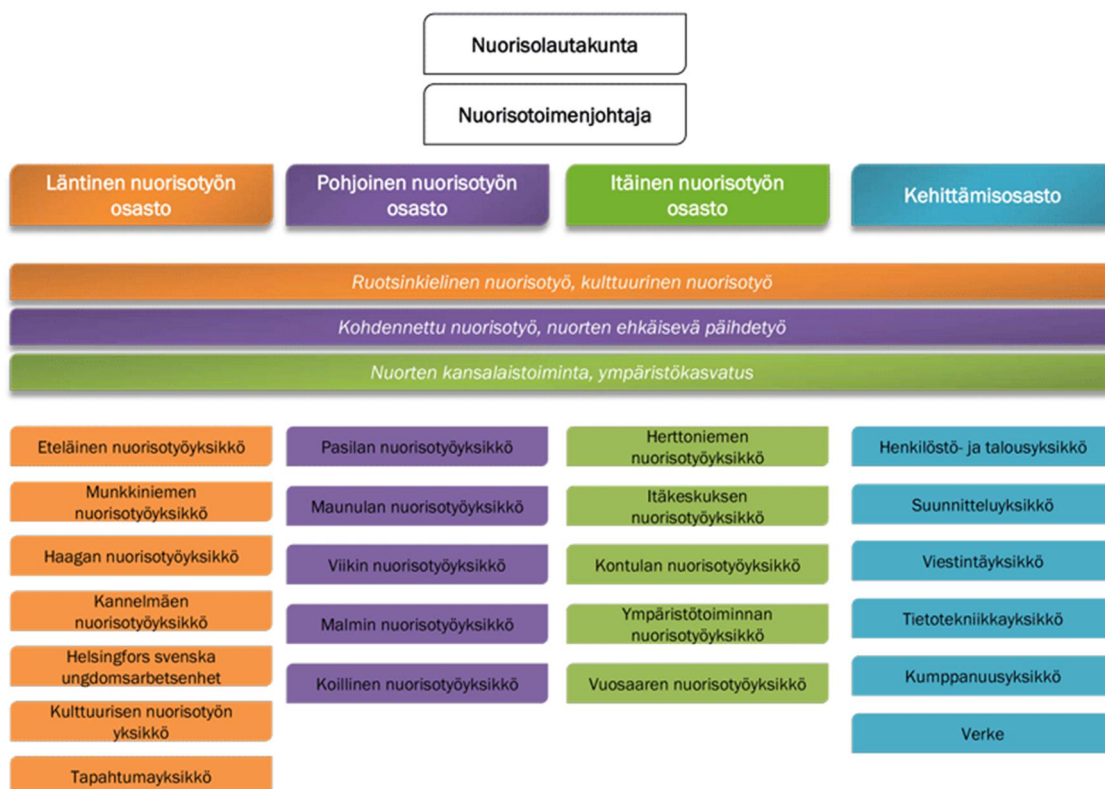
4.1 Nuorisoasiainkeskus

Nuorisoasiainkeskus on Helsingin kaupungin yksikkö, joka on vastuussa nuorille suunnatuista monimuotoisista palveluista ja harrastusmahdollisuuksista. Toiminnan tarkoituksena on osallistaa nuoria palveluiden suunnittelussa sekä tarjota nuorille tukea ja neuvontaa erilaisissa elämänhallintaan liittyvissä asioissa.

Nuoret asiakkaat ovat pääsääntöisesti 10-18-vuotiaat helsinkiläisiä, joiden kanssa suorasti tai epäsuorasti työskentelee noin 400 työntekijää. Suurin osa työntekijöistä on nuoriso-ohjaajia, jotka kohtaavat asiakkaita päivittäin pääasiassa nuorisotaloilla, joita on lähes jokaisessa Helsingin kaupunginosassa.

Nuorisoasiainkeskuksen vuosibudjetti on noin 31 milj.

Alla olevassa kaaviossa on kuvattu Nuorisosiainkeskuksen organisaatorakenne. Se toimii Helsingin Nuorisolautakunnan alaisuudessa nuorisotoimenjohtajan, Tommi Laition johdolla. Helsingin nuorisotyö on jaettu kolmeen eri maantieteelliseen alueeseen ja niitä täydentää kehittämisosasto.

Kuva 1: Nuorisosiainkeskus, organisaatio

Nuorisosiainkeskuksen yksi tavoite on tukea nuorten yrittäjämielisyttä ja sen edistämistä. Toiminnassa ja sen suunnittelussa korostuvat kaksi erittäin tärkeää tekijää: työntekijöiden innostus ja avomielisyys uusia projekteja sekä ideoita kohtaan sekä toisaalta nuorten aktiivinen osallistaminen erilaisten aktiviteettien suunnitteluun ja toteutukseen. (Nuorisosiainkeskus 2015)

Tässä työssä keskitytään itäisen nuorisotyön osaston toimintaan ja potentiaaliseen mahdollisuuteen järjestää kioskitoimintaa siten, että nuorilla olisi toiminnasta päävastuu. Alueeksi valikoitui itä, koska siellä syrjäytymisvaara on korkeampi kuin muualla Helsingissä johtuen nuorten sosioekonomisesta taustasta. Esimerkiksi yrittäjyyteen tutustuminen yhtenä tulevaisuuden polkuna ja mahdollisesti omaan ammatinvalintaan uusien ideoiden saaminen voisi kiinnostaa alueen nuoria.

4.2 Yhteistyöyritys

Yhteistyöyrityksenä voisi toimia joku suomalainen, mahdollisesti pitkään Suomen yritysmaailmassa toiminut yritys. Moni yritys on sitoutunut erityyppisiin kumppanuusohjelmiin, joihin liittyy yhteistyö järjestöjen kanssa sekä humanitäärinen työ. Niiden tavoitteena on toimia vastuullisena osana yhteiskuntaa.

4.3 Oppilaitokset

Oppilaitoksissa, ennen kaikkea toisen asteen oppilaitoksissa, painotetaan harjoittelujaksojen tärkeyttä sekä työssäoppimista. Työssäoppiminen mahdollistaa yhden tai jopa useamman tutkinnon osan suorittamisen työpaikalla.

Myös ammattikorkeakouluissa on harjoittelujaksoja, jotka kuuluvat pakollisina opintoihin. Oppilaat voivat etsiä paikkoja itsenäisesti, mutta kouluilla on myös omia yhteistyöverkostoja, joita voidaan hyödyntää.

Kioskitoiminta ja yhteistyö Nuorisoasiainkeskuksen kanssa tarjoisivat loistavan mahdollisuuden eri oppilaitoksille sekä harjoittelujaksojen suorittamiseen että työssäoppimisjaksoihin.

5 Tarvittavat luvat ja rahaliikenne

Nuorisotaloilla toimivassa kioskissa olisi myynnissä vain valmiiksi pakattuja välipaloja, mehuja, karkkipusseja ja muita tuotteita. Tämän vuoksi ei esimerkiksi tarvittaisi rakennusviranomaisen ja terveystieteellisen hyväksyntää elintarvikemyynti- ja valmistustiloille. Kioskitoimintaan osallistuvilta henkilöiltä ei myöskään tarvittaisi hygieniaosaamistodistusta. Näitä edellä mainittuja lupia tarvitaan vain niissä tapauksissa, kun kyseessä on pakkaamattomien helposti pilaantuvien elintarvikkeiden käsittely. (Evira 2016)

Kioskitoiminnalla ei ole tarkoitus tehdä voittoa, vaan tarkoituksena on, että se pyörii omavaraisesti. Tämän vuoksi toiminnan voi sisällyttää osaksi normaalitoimintaa. Sisäänostoja ja myyntiä on tarkoitus seurata tarkasti ja mahdollinen tuotto pyritään ohjaamaan nuorisotyöhön.

6 Sosiaalinen business ja yhteiskuntavastuu

Yritystoiminnan tavoitteena on aina lähtökohtaisesti se, että yritys menestyy, liiketoiminta kasvaa ja yritys tuottaa voittoa. Kun puhutaan sosiaalisesta yrittäjyydestä ja sosiaalisesta vastuusta tarkoitetaan sillä liiketoimintaa, joka taloudellisen voiton ja kasvun lisäksi pyrkii yhteiskunnalliseen yleishyödyllisyyteen. Tämän tyyppisten yritysten lukumäärä on kasvussa. Erityisesti yhteiskuntavastuuta kantavat yritykset tuntuvat vetoavan nuoriin. Sosiaalinen yrittäjyys perustuu ennen kaikkea yrittäjän tai yrityksen arvomaailmaan ja siinä yhdistyvät vastuullisuus ja innovatiivisuus. Ehkä juuri näiden seikkojen takia ennen kaikkea nuoret ovat kiinnostuneita sosiaalisista yrityksistä. (Rae, 2010; Tracey & Phillips, 2007).

6.1 Yhteiskuntavastuun merkitys yrityksille

Tänä päivänä yhteiskuntavastuuta ja sen hallintaa pidetään tärkeänä asiana, koska se nähdään kilpailuetuun vaikuttavana tekijänä. Kilpailijoista erottuminen on tärkeää. Yhteiskunnallisiin haasteisiin puuttuminen vaikuttaa positiivisesti yrityskuvaan ja sitä kautta sillä on vaikutusta myös maineen hallintaan. (VTT 2007)

Sosiaaliset yritykset vaikuttavat positiivisella tavalla ja kasvavassa määrin yhteiskuntaan ja yhteisöihin. Siksi myös mielenkiinto niitä kohtaan on selkeästi kasvanut yrittäjyyden ja johtamisen sekä myös muiden alojen tutkimuksessa vaikkakin tutkimusalueena sosiaalinen yrittäjyys on vielä nuori. Kuten monilla, varsinkin nuorilla aloilla, sosiaalinen yrittäjyys on määritelty ja rajattu monella eri tavalla. (Certo & Miller, 2008; Harris et al., 2009; Short et al., 2009; Zahra et al., 2009). Erityisesti tutkimuksissa sosiaalisia yrityksiä on käsitelty liiketoimintana, jonka tavoitteet ovat pääasiassa sosiaalisia ja joiden voitto investoidaan pääasiassa näiden sosiaalisten tavoitteiden saavuttamiseen tai muihin yhteiskunnallisiin kohteisiin.

Sosiaalinen business on kasvava trendi. Ennen kaikkea suuret kansainvälistä liiketoimintaa tekevät yritykset ovat sille avoimia. Se on osittain imagokysymys.

7 Liiketoiminnan aloittaminen ja liiketoimintasuunnitelma

Tässä opinnäytetyössä kuvattava liiketoiminta poikkeaa tavanomaisesta liiketoiminnasta, koska toimijoina olisivat Nuorisoasiainkeskus ja yhteistyökumppani. Halusin kuitenkin käydä läpi yrityksen perustamiseen liittyviä asioita sekä alun suunnitteluvaihetta, joka on syytä tehdä huolellisesti.

Liiketoimintasuunnitelmassa (LTS) käydään läpi liikeidean perusta ja miten sitä aiotaan toteuttaa. Siinä myös kuvataan yrityksen tavoitteet, toimintatavat sekä toimintaympäristö. Liiketoimintasuunnitelmassa kuvataan myös asiakassegmentit, mahdollinen kilpailutilanne sekä yrittäjän profiili. Läpi käydään myös esimerkiksi kannattavuuslaskelman kautta liiketoiminnan kannattavuus ja mahdollinen tarve investoinneille. Tämän työn kohteena olevan kioskitoiminnan ei ole tarkoitus tuottaa voittoa vaan saada toiminta pyörimään siten, että se toimii itsenäisesti.

Liiketoimintasuunnitelmassa tärkeää on myös kuvata mahdolliset riskitekijät. Liiketoimintasuunnitelman yksi tärkeimmistä funktioista on selkeyttää yritystoiminnan aloittamiseen liittyviä tärkeitä asioita. Toisaalta se on myös äärimmäisen tärkeä olla olemassa erilaisia neuvotte- luita varten esimerkiksi pankkien kanssa tai jos haetaan muuta ulkopuolista rahoitusta tai keskustellaan alihankkijoiden kanssa.

SWOT analyysin tekeminen on myös suositeltavaa. Se on hyvä analysointimenetelmä yritystoi- minnan vahvuuksien, mahdollisuuksien sekä toisaalta uhkien ja heikkouksien kartoittamiseen. (Suomen Riskienhallintayhdistys 2016)

7.1 Toimijoiden vastuut ja velvollisuudet

Alla olevaan taulukkoon on hahmoteltu kunkin toimijan, eli Nuorisoasiainkeskuksen, yhteis- työyrityksen sekä oppilaitoksen vastuut ja velvollisuudet. Tarkoituksena on, että kaikki toimi- jat tekevät läheistä yhteistyötä ja että yhteistyö sekä kyseiseen toimintaan sitoutuminen olisi mahdollisimman helppoa ja suoraviivaista. Sen vuoksi on tärkeää määritellä jo heti aluksi vas- tualueet.

Taulukko 1: Toimijoiden vastuut ja velvollisuudet

	Vastuut	Velvollisuudet
Nuorisoasiainkeskus	<ul style="list-style-type: none"> - Asiakkaat - Tilat - Nuorten ohjaus - Toiminnan pyörittäminen - Kioskin rakentaminen - Työntekijävalinnat 	<ul style="list-style-type: none"> - Laadukas palvelu nuorille - Perehdytys - Tuki harjoittelujakson aikana
Yhteistyöyritys	<ul style="list-style-type: none"> - Yleisilme - Kalusteet - Tuotteet - Kioskin rakentaminen 	<ul style="list-style-type: none"> - Yhteiskuntavastuu
Oppilaitos	<ul style="list-style-type: none"> - Nuorten ohjaus - Oppilasvalinnat - Liiketoimintaan perehdyttäminen - Työssäoppimisjakson tavoitteiden asettaminen 	<ul style="list-style-type: none"> - Helpottaa harjoittelujakson toteuttamista
Oppilaitosten harjoittelijat	<ul style="list-style-type: none"> - Kioskin ylläpito - Rahaliikenne - Tuotteiden sisäänosto - Tiimin perehdytys 	<ul style="list-style-type: none"> - Nuorisotalon kioskitiimin nuorten ohjaus kioskitoiminnan pyörittämisessä
Nuorisotalon kioskitiimin nuoret	<ul style="list-style-type: none"> - Asiakaspalvelu - Kioskin ylläpito 	<ul style="list-style-type: none"> - Sitoutuminen kioskitoimintaan

Lähtökohtana on, että Nuorisoasiainkeskus vastaa sopivien tilojen hankkimisesta, nuorille kyseisen kioskitoiminnan markkinoinnista ja heidän motivoinnista toiminnan pyörittämiseen. Toiminnasta vastaavat nimetyt nuoriso-ohjaajat osallistuvat kioskin työntekijävalintoihin ja ovat sekä apuna että tukena kioskin työntekijöille. Perehdytys nuorisotalon toimintatapoihin ja sääntöihin on luonnollisesti myös nuoriso-ohjaajien vastuulla.

Yhteistyöyrittäminen on päävastuussa myytävistä tuotteista ja mahdollisten uusien tuotteiden esittelystä. Se huolehtii myös kioskin yleisilmeestä ja osallistuu kioskin rakentamisen suunnitteluun ja toteutukseen.

Oppilaitos tukee omalta osaltaan nuoria harjoittelujakson aikana ja ohjaa oppilaitaan kioskiharjoitteluun. Harjoittelijat ovat päävastuussa kioskin päivittäisestä toiminnasta, ylläpidosta, rahaliikenteestä ja tuotteiden sisäänostosta.

Oppilaitosten harjoittelijat ovat osaltaan vastuussa nuorisotalon nuorten kioskitiimin ohjauksesta ja perehdytyksestä kioskitoimintaan liittyvissä asioissa.

Nuorisotalon kioskitiimin jäsenten tulisi sitoutua kioskitoimintaan ja noudattaa yhteisiä sääntöjä. He olisivat myös avainasemassa asiakaspalvelutilanteissa sekä kioskin markkinoinnissa potentiaalisille asiakkaille.

Jokaisella toimijalla on oman vastuualueensa lisäksi myös yhteinen tavoite: nuorten aktiivointi, osallistaminen ja tukeminen kioskitoiminnan itsenäisessä pyörittämisessä.

Kioskitoiminnan pääkoordinoijina toimisivat pilotoitavassa nuorisotalossa toimiva toiminnanjohtaja sekä oppilaitoksesta nimetty henkilö, esimerkiksi opinto-ohjaaja.

8 Toimintaidea

Kyseessä olisi kioskitoiminnan perustaminen pilottihankkeena jollain Helsingin nuorisotalolla. Tarkoituksena on, että nuorille tarjottaisiin palvelu, joka voisi mahdollisesti herättää mielenkiinnon työelämää kohtaan sekä sitouttaa nuoria aktiivisuuteen. Toiminnan yhteydessä nuorilla olisi myös mahdollisuus suorittaa esimerkiksi merkonomi- tai tradenomiopintoihin liittyvä harjoittelu- tai työssäoppimisjakso. Samalla avautuisi myös tutustumismahdollisuus yrittäjyyteen.

Käytännön tasolla nuoret voisivat tehdä pieniä ostoksia omassa kioskissa. Heidän ei tarvitsisi lähteä kesken aktiviteettien lähikauppoihin.

Toimintaidean yksi tärkeimmistä lähtökohdista ja tavoitteista olisi aktivoida nuoria ja siten ehkäistä syrjäytymistä. Toisin sanoen kioskitoiminnan pyörittäminen voisi parhaassa tapauksessa toimia motivaattorina kotiin jäämisen ja opiskeluiden keskenjättämisen sijaan.

Toiminta olisi tarkoitus järjestää siten, että Nuorisoasiainkeskus tekisi yhteistyötä valitun yhteistyöyrityksen kanssa. Ajatuksena on, että Nuorisoasiainkeskus tarjoaisi tilan ja yhteistyöyritys puolestaan toimisi kumppanuusohjelmansa puitteissa tuotteiden toimittajana ja sponsoriina. Kioskin toimintaa pyörittäisivät pääosin nuoret, mutta nuoriso-ohjaajat olisivat tarpeen mukaan käytettävissä samoin kuin harjoittelujaksoa suorittavat opiskelijat.

Tavoitteena olisi, että kioskin toiminta olisi taloudellisesti itsenäinen ja pienen alkusijoituksen jälkeen pyörisi omillaan. Lopputuloksena olisi siis nuorten pyörittämä kioskki, jossa yhdistyisivät yhteistyöyrityksen yhteiskuntavastuullinen toiminta, Nuorisoasiainkeskuksen missio osallistaa nuoria ja oppilaitosten tuki harjoittelu- tai työssäoppimispaikan löytämisessä. Yhteistyöyrityksen imagon kannalta nuoret olisivat rakentamassa ja edistämässä positiivista kuvaa ja mahdollisesti samalla myös tuotteiden kysynnän kasvua. Nuorisoasiainkeskus ja ammatti - ja ammattikorkeakoulut puolestaan tiivistäisivät yhteistyötä keskenään ja samalla myös muiden sidosryhmien kanssa.

9 Toiminnan tarkoitus ja kuvaus

9.1 Perustiedot

Yritysten nimet: Nuorisoasiainkeskus ja yhteistyöyrittäjä

Sijainti: Helsinki

Toimiala: Kioski

Kokemusta yrittäjätoiminnasta: Kummallakin toimijalla kymmenien vuosien kokemus ja vahva asema suomalaisessa yritysmaailmassa

9.1.1 Toiminta-ajatus/ perusidea

Toiminta-ajatuksena olisi kioskitoiminnan aloittaminen yhteistyössä Nuorisoasiainkeskuksen ja yhteistyöyrittäjien välillä. Oppilaitoksista olisi mahdollista ohjata opiskelijoita työharjoitteluun. Nuorille tarjoutuisi mahdollisuus pyörittää kioskitoimintaa itsenäisesti nuoriso-ohjaajien ja mahdollisesti opiskelijaharjoittelijoiden ohjauksessa. Nuoret oppivat työelämätaitoja, osa ehkä kiinnostuu liiketalousopinnoista ja tämä auttaa ammatinvalinnassa. Yksi esille tuotava potentiaalinen vaihtoehto voisi olla yrittäjäyrittäjä.

Nuoret oppivat kantamaan vastuuta. Nuorisoasiainkeskuksen yhteistyö oppilaitosten kanssa tiivistyy. Yhteistyöyrittäjien rooli yhteiskuntavastuun kantajana vahvistuu. Taustalla on vahvasti mukana myös kioskitoiminnan funktio nuorten syrjäytymisen ehkäisyssä.

9.2 Liikeidea

9.2.1 Asiakkaat

Nuorisotalon asiakkaat, joita käy talolla 50-100 päivässä. Pääasiassa he ovat 9-18-vuotiaita. Nuorisotalo on auki klo 14.00-21.00 ja sinä aikana he käyvät useita kertoja lähikaupoissa tekemässä pieniä ostoksia kuten purkka, pienet suolaiset ja makeat välipalat, suklaapatukat, juomat jne.

Nuorisotalojen asiakkailla on käytössä jäsenkortti ja se mahdollistaisi kioskissa asioimisen. Tarkoituksena ei ole kilpailla lähikauppojen kanssa vaan kioskista ostaminen on tarkoitettu vain ja ainoastaan jäsenkortin haltijoille.

9.2.2 Tuotteet ja palvelut

Tarjolla olisi erilaisia välipalavaihtoehtoja kuten keksejä ja patukoita sekä joitain juomia, jotka kuuluvat yhteistyöyrittäjien tuotevalikoimaan. Tarkoituksena ei olisi valmistaa eikä myydä ruokaa.

Palveluiden osalta nuoret oppivat työelämätaitoja, vastuunkantoa, liiketoiminnan pyörittämistä, harjoittelujaksojen toteuttamista.

9.2.3 Imago

Yrityksen julkisen kuvan, eli imagon luominen, kehittäminen ja ylläpito ovat tärkeitä tekijöitä yrityksille ja miten niihin suhtaudutaan toimijoina.

Nuorisoasiainkeskus tarjoaa nuorille mahdollisuuden kirkastaa ammatinvalintaa ja tutustua kioskitoiminnan kaikkiin osa-alueisiin. Samalla he saavat käsityksen siitä, mitä osa-alueita kuuluu yrittäjänä toimimiseen.

Parhaassa tapauksessa yhteistyöyritys puolestaan olisi asemoitunut Suomessa yhteiskuntavastuullisena yrityksenä, jonka kumppanina Nuorisoasiainkeskus olisi hyvä taho.

Näitä asioita on mahdollisuus tuoda esiin mainonnassa, toimitiloissa, kotisivuilla sekä asiakasviestinnässä. Myös sidosryhmille järjestetyissä tilaisuuksissa olisi mahdollisuus rakentaa positiivista imagoa.

9.2.4 Toimintatavat

Kioskitoimintaa olisi tarkoitus toteuttaa nuorisotalon aukioloaikoina eli klo 16.00-20.00. maanantaista perjantaihin. Toisinaan nuorisotaloilla on myös viikonloppuisin toimintaa ja kioskia voisi pitää myös silloin auki sopimuksen mukaan.

Kioskitoiminnasta vastaavat nuoret huolehtivat siitä, että myynnissä on tarpeeksi tuotteita ja he vastaavat myös säännöllisesti tehtävistä tilauksista.

Nuoret ovat erittäin aktiivisia somemaailmassa. Jokaisella nuorisotalolla on omat Facebook-sivut sekä Instagram-tili, jonka kautta asiakkaat on mahdollista tavoittaa.

Toiminnan yksi tärkeimmistä lähtökohdista on tunnistaa asiakkaiden tarpeet ja tarjota monipuolisesti hyviä, terveellisiä ja nuorten suosiossa olevia tuotteita.

Tarkoituksena olisi luoda luja ja kiinteä luottamukseen perustuva kumppanuussuhde Nuorisoasiainkeskuksen, yhteistyöyrityksen ja oppilaitosten välillä. Ohjenuorana olisi läpinäkyvyys, yhteisesti sovitut tavoitteet ja toimintasuunnitelmat, yhteiskuntavastuu sekä nuorten osallistaminen ja aktivointi.

9.2.5 Voimavarat

Kioskitoiminnalla olisi kolme eri toimialuetta: asiakaspalvelu, kirjanpito ja myytävien tuotteiden sisäänosto.

Asiakaspalvelusta vastaavilla henkilöllä olisi:

- Motivaatiota, sosiaalisia taitoja, kiinnostusta liiketoiminnan pyörittämiseen, vastuuntuntoa

Kirjanpidosta ja myytävien tuotteiden sisäänostosta vastaavilla henkilöllä olisi:

- Liiketalousopiskelijoita joko toisen asteen ammatillisesta oppilaitoksesta tai ammattikorkeakoulusta, nuoriso-ohjaajat, jotka ovat kiinnostuneita liike-elämästä, talon toimintaan osallistuvat nuoret

9.2.6 Tulevaisuuden näkymät

Tavoitteena on, että yritys yhteistyökumppani tekisi pienen alkusponsoroinnin ja sen jälkeen kioskitoiminta pyörisi itsenäisesti. Pilottihankkeen jälkeen olisi tarkoitus laajentaa toimintaa myös muille nuorisotaloille.

Toivottavaa olisi myös, että yhteistyö oppilaitosten kanssa tiivistyisi ja opiskelijat voisivat suorittaa harjoittelujaksoja nuorisotaloilla.

9.2.7 Perustelut

Nuoret viettävät suhteellisen paljon aikaa nuorisotaloilla. Tähän saakka he ovat käyneet tekemässä pieniä ostoksia lähikaupoissa, mutta jos kioskitoimintaa järjestettäisiin nuorisotaloilla, ei heidän tarvitsisi lähteä kauppaan.

Kioskitoiminta tarjoaisi myös hyvän tilaisuuden tutustua työelämään ja mahdollisesti helpottaa nuorten ammatinvalintaa.

Yhteiskuntavastuun merkitys on kasvanut ja tämä olisi hyvä mahdollisuus sen tehostamiseen.

9.3 Perustiedot

Alla olevassa taulukossa on projektin perustiedot.

Taulukko 2: Yrityksen perustiedot

Ala	Kioskitoiminta
Yritysmuoto	Kioskitoiminta olisi osa nuorisotalon muuta toimintaa, joten ei ole yritysmuotoa
Sijainti	Nuorisotalo Helsingissä
Toimitila	20m ²
Laitteet ja koneet	Jääkaappi Vitriini Kassa
Henkilöt ja organisaatio	Nuoret, opiskelijat, nuoriso-ohjaajat
Palvelut	Kioskituotteiden myynti Työkokemusta nuorille Harjoittelumahdollisuus

Asiakkaat	Nuorisotaloilla käyvät nuoret, joilla on jäsenkortti
Markkinoinnin keinot	Nuoret Kohdistetut mainoskampanjat Internet
Investointi	6000e

9.4 Rahoitus

Yritysyhteistyökumppani toimisi sponsorina oman kumppanuusohjelman puitteissa. Alla olevassa taulukossa on jäsenelty alkuinvestoinnit. Laskelmien mukaan sponsorointirahaa haettaisiin toiminnan aloittamiseen 6 000 euroa, joka kattaisi laitteet, myytävät tuotteet sekä mahdolliset muutos- ja remonttityöt. Sponsorin näkökulmasta plussana olisi se, että kioskissa myytäviä tuotteita ostettaisiin jatkuvasti yhteistyökumppanilta. Toisin sanoen sitä kautta alkuinvestointi maksaisi itsensä takaisin ajan myötä.

Taulukko 3: Investoinnit

Investointilaskelma	
Laitteet (vitriini, jääkaappi, kassakone)	1.600e
Tuotteet	1.400e
Remontti	3.000e
Yhteensä	6.000e

9.5 Riskit

- Sponsorin saaminen
- Nuoret eivät innostu kioskitoiminnan pyörittämisestä
- Liian vähäinen myynti
- Konseptia ei koeta kiinnostavana

9.6 SWOT analyysi

Taulukko 4: SWOT

<p>Vahvuudet</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uusi idea • Molemmilla yrityksillä (Nuorisoasiainkeskus ja yhteistyökumppani) pitkä kokemus omalta alalta ja ovat vahvoja toimijoita • Asiakas on omistaja • Palvelua tarvitaan • Kattavat useita tarpeita kerralla • Ei ole tarpeen suuri investointi 	<p>Heikkoudet</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uusi toimita • Ei kokemusta vastaavanlaisesta toiminnasta • Ei riipu vain yksittäisestä toimijasta (Nuorisonasiankeskus, yhteistyökumppani, ammattikoulu ja ammattikorkeakoulu)
<p>Uhat</p> <ul style="list-style-type: none"> • Miten nuoret saadaan innostumaan • Kommunikaation ja yhteistyön varmistaminen kaikkien toimijoiden välillä 	<p>Mahdollisuudet</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kuluttajien tottumukset muuttuvat ja myynti kasvaa • Herättää nuorten ammatillinen kiinnostus • Sitoutua palveluun • Vakiinnuttaa palvelu ympäri kaupunkia

9.6.1 SWOT analyysin analysointi

Lyhenne SWOT tulee englanninkielisistä sanoista strenghts (vahvuudet), weaknesses (heikkoudet), opportunities (mahdollisuudet) ja threats (uhat). Analyysin on tarkoitus tehdä edellä mainittuja asioita näkyviksi ja helpottaa siten päätöksentekoa. (Anttila ym. 2001, 348-349, Vahvaselkä 2004, 118-119.)

Kioskitoiminnan vahvuuksina voidaan pitää uutta, innovatiivista ideaa, joka samalla mahdollisesti toimisi yhtenä keinona nuorten syrjäytymistä vastaan. Nuoret voisivat pyörittää kioskia suhteellisen itsenäisesti ja olla myös mukana konseptin kehittämisessä. Tämä olisi linjassa

Nuorisoasiainkeskuksen tavoitteiden kanssa nuorten aktivoinnissa ja motivoimisessa. Havaintojen ja haastatteluiden perusteella tämäntyyppistä toimintaa kaivataan nuorisotaloilla ja sille olisi kysyntää. Yhtenä merkittävänä vahvuutena olisi myös se, että toiminnan aloittaminen ei vaatisi suurta investointia. Huomionarvoista on myös se, että toiminta kattaisi useita tarpeita samanaikaisesti. Nuorten ei tarvitsisi lähteä välillä talolta pois, he voisivat osallistua toimintaan ja saada siitä hyvää työkokemusta ja osallistumisen tunnetta. Toimijoina sekä Nuorisoasiainkeskus että ideaali yhteistyökumppani ovat vahvoja ja kummallakin on pitkä kokemus omalla toimialallaan. Yhteistyötä olisi helppo lähteä rakentamaan luotettavan kumppanin kanssa.

Heikkouksina toiminnassa voisi toisaalta olla toimijoilta puuttuva kokemus vastaavanlaisesta yhteistyöstä. Hyödyt kaikille osapuolille tulisi pystyä osoittamaan kirkkaasti ja selkeästi. Samoin yhteistyön pitäisi muodostua mahdollisimman helpoksi ja selkeäksi. Yhteisten tavoitteiden ja toimintatapojen linjaus tulisi tehdä jo heti alkuvaiheessa.

Kioskitoiminta tarjoaisi monenlaisia mahdollisuuksia ennen kaikkea nuorten perspektiivistä. Tämä olisi loistava tapa herätellä nuorten ammatillista kiinnostusta, aktivoita heitä, tarjota mahdollisuus tutustua työelämätaitoihin ja myös sosiaaliset taidot karttuisivat. Parhaimmillaan konseptia voitaisiin monistaa monille taloille ja samalla sillä olisi positiivinen vaikutus yhteistyökumppanin imagoon. Myös lukumääräisesti suuremmalla määrällä oppilaitosten opiskelijoista olisi mahdollisuus suorittaa harjoittelu- tai työssäoppimisjakso, jos kioskitoiminta leviäisi ympäri kaupunkia.

Uhkana tai paremminkin haasteena voidaan nähdä nuorten aktivoiminen ja innostaminen sitoutumaan toimintaan. Sujuva ja jatkuva kommunikaatio toimijoiden välillä on äärimmäisen tärkeää ja se tulisi varmistaa yhteisillä pelisäännöillä.

10 Haastattelut

Asiakashaastatteluita tehtiin yhteensä seitsemän. Haastateltavat valikoituivat sattumanvaraisesti ja haastateltavien vapaaehtoisuuteen perustuen. Kuusi haastatelluista oli tyttöjä ja yksi poika. Iältään he olivat 15-17-vuotiaita. Nuoret käyvät talolla yhdestä neljään kertaa viikossa. Haastateltavat vastasivat kirjallisesti kysymyslomakkeen kysymyksiin.

10.1.1 Asiakashaastatteluiden analysointi

Vastaukset haastattelukysymyksiin olivat hyvin samankaltaisia. Kaikki haastatellut pitivät hyvänä ideana sitä, että nuorisotalolla myytäisiin jotain pientä syötävää.

Tuotetarjonnaksi nousivat muun muassa juotava, lähinnä limpsa ja mehu. Syömisten osalta mainittiin karkki, suklaa, pulla, leivonnaiset ja sipsit.

Rahaa nuoret käyttävät kaupassa tehtyihin ostoksiin keskimäärin viisi euroa päivässä.

Vastausten perusteella nuoret olisivat pääsääntöisesti halukkaita osallistumaan kioskin toimintaan. Vain kaksi haastateltua vastasi ehkä. Kolmen vastauksesta kävi ilmi, että osallistuminen kiinnostaisi, jos siitä saisi palkkaa tai palkinnon.

Kuusi vastannutta olisi kiinnostunut suorittamaan opintoihin kuuluvan harjoittelujakson kioskissa.

Vastausten perusteella kioskitoiminnalle olisi kysyntää ja selkeä tilaus. Myytävien tuotteiden kohdalla pitäisi miettiä tarkkaan, mitä pitäisi olla tarjolla. Ensisijaisena ajatuksena olisivat valmiit välipalat ja erilaiset juomat, mutta kyselyissä esiin nousivat vahvasti myös leivonnaiset. Nuorten into osallistua toiminnan pyörittämiseen osoittautui myös korkeaksi.

10.1.2 Toiminnanjohtajan haastattelun analysointi

Toiminnanjohtaja piti ideaa erittäin hyvänä ja toteutuskelpoisena. Hän toi esiin muutamia huomioon otettavia seikkoja.

Hyvänä asiana hän koki nuorten osallistamisen ja vastuunannon.

Hänen mielestään olisi erittäin tärkeää miettiä kunkin toimijan roolit etukäteen ja määrittellä ne. Nuorisotaloilla ei yleensä ole varaa antaa yhden työntekijän työpanosta kokonaisuudessaan kyseiseen kioskitoimintaan, joten oppilaitosten tulisi hänen näkemyksen mukaan olla vahvasti toiminnassa mukana.

Kioskin tulisi hänen mukaansa olla 100 prosenttisen omavarainen. Jos esimerkiksi kioskissa menisi jotain rikki, korjauskulut tai uuden laitteen ostoa pitäisi mennä kioskin omista varoista.

Kioskitoiminnan hän näki olevan hyvä keino syrjäytymistä vastaan siinä mielessä, että nuoret kokisivat tekevänsä jotain tärkeää. Toimijoiden monipuolisuus puolestaan tukisi nuorten tutustumista työelämän toimijoihin ja antaisi heille itsevarmuutta. Toiminta myös toisi nuoria entistä lähemmäs nuoriso-ohjaajia, loisi luottamusta ja siten helpottaisi tarvittaessa varhaista puuttumista nuorten ongelmiin.

11 Loppupäätelmät

Tämän opinnäytetyön lähtökohtana oli kehittää liikeidea, jolla on myös yhteiskuntavastuullinen päämäärä. Idean taustalla on yritysten kasvava intressi panostaa yhteiskuntavastuulliseen toimintaan osana perinteistä liiketoimintaa.

Tavoitteena oli tehdä projektisuunnitelma kioskitoiminnan aloittamiseksi nuorisotalolla. Työssä selvitettiin projekti-idean toteutuskelpoisuutta ja haettiin sille vahvistusta. Tutkimuksessa tehtiin puolistrukturoituja haastatteluita sekä asiantuntijoille että loppuasiakkaille.

Projektin toteuttamisessa mukana ovat Nuorisoasiainkeskus, yhteistyöyritys sekä oppilaitokset, joissa opiskellaan liiketoimintaa. Tärkeässä roolissa ovat myös oppilaitosten opiskelijat sekä nuorisotaloilla käyvät nuoret.

Projekti-idea perustuu ajatukseen nuorten aktivoimiseksi ja tutustuttaa heidät yksityisrittäjyyteen yhtenä uravaihtoehtona. Kohderyhmänä on nuorisotalolla käyvät nuoret, jotka ovat iältään 13-17 vuotiaita ja ovat halukkaita ja motivoituneita osallistua kioskitoiminnan pyörittämiseen. Toiminta tarjoaisi myös loistavan mahdollisuuden merkonomiksi tai tradenomiksi opiskeleville opiskelijoille suorittaa harjoittelujakson nuorisotalolla ja olla vastuussa kioskin toiminnasta ja samalla ohjata nuorisotalon nuoria.

Selvityksen johtopäätöksenä voidaan todeta, että projekti-ideaa pidettiin hyvänä ja toteutuskelpoisena. Ennen kaikkea nuorten osallistaminen, työelämätaitojen kohentaminen ja uravainnankirkastaminen nähtiin hyvin positiivisina. Nuorisotaloa pidettiin hyvänä tilana idean toteuttamiseen, koska siellä on helppo tavoittaa nuoria. Merkityksellisenä pidettiin myös sosiaalista aspektia ja kioskitoiminnan mahdollisuutta motivoida nuoria osallistumaan toiminnan suunnitteluun ja toteutukseen ja mahdollisesti siten ehkäistä syrjäytymistä.

Nuorten todettiin suhtautuvan positiivisesti rittäjyyteen ja projekti toimisi hyvänä mahdollisuutena tutustuttaa nuoret paremmin rittäjyyteen.

Selvityksessä nousi esiin erittäin saumattoman yhteistyön ja kommunikaation merkitys eri toimijoiden välillä. Siihen pitäisi kehittää yhteinen ja kaikkia osapuolia sitova toimintamalli ennen projektin aloittamista.

Seuraava askel projektin eteenpäinviemiseksi on esitellä suunnitelma Nuorisoasiainkeskuksen kehittämisideoista vastaaville henkilöille.

12 Lähteet

Painetut lähteet

Certo & Miller, 2008; Harris et al., 2009; Short et al., 2009; Zahra et al., 2009

Myrskylä P (2012) Keitä ovat syrjäytyneet nuoret? EVA Analyysi 19/2012., Myrskylä P (2011) Nuoret työmarkkinoiden ja opiskelun ulkopuolella. Työ- ja elinkeinoministeriön julkaisuja. Työ ja yrittäjyys. 12/2011. Helsinki: Työ- ja elinkeinoministeriö

Myrskylä 2012

Rae, 2010; Tracey & Phillips, 2007

Anttila ym. 2001, 348-349; Vahvaselkä 2004, 118-119

Sähköiset lähteet

Nuorten syrjäytyminen tietoa, toimintaa ja tuloksia? 2013. Eduskunnan tarkastusvaliokunnan julkaisu 1/2013. Viitattu 28.5.2017.

https://www.eduskunta.fi/FI/tietoaeduskunnasta/julkaisut/Documents/trvj_1+2013.pdf

Nuorisoasiainkeskus. Tietoa meistä. 2015. Viitattu 28.5.2017.

<http://www.hel.fi/www/nk/fi/Tietoa+meista/>

Nuori Yrittäjyys. 2017. Viitattu 1.6.2017.

<https://nuoriyrittajyys.fi/nuori-yrittajyys/>

Vuonna 2015 työllistyi 88 000 työtöntä. 2017. Tilastokeskus. Viitattu 1.6.2017.

http://www.stat.fi/til/tyokay/2015/03/tyokay_2015_03_2017-02-17_tie_001_fi.html

Nuorten syrjäytyminen. 2014. Eduskunnan tarkastusvaliokunnan mietintö. Viitattu 1.6.2017.

https://www.eduskunta.fi/FI/vaski/Mietinto/Documents/trvm_1+2014.pdf

Yrittäjien lukumäärä polkenut paikallaan. Antti Katainen. 2016. Viitattu 1.6.2017.

<http://tietotrendit.stat.fi/mag/article/199/>

Keneltä hygieniapassi vaaditaan? 2016. Evira. Viitattu 18.7.2017.

<https://www.evira.fi/elintarvikkeet/hygieniapassi/usein-kysyttya/kenelta-hygieniapassi-vaaditaan/>

Yhteiskuntavastuu ja kilpailukyky suomalaisyrityksissä. 2007. VTT. Viitattu 18.7.2017.

<https://www.tsr.fi/tsarchive/files/TietokantaTutkittu/2004/104327VTTraportti.pdf>

Nelikenttä analyysi. 2016. Suomen riskienhallintayhdistys. Viitattu 18.7.2017.

<http://www.pk-rh.fi/index.php?page=swot>

Kuvat

Kuva 1: Nuorisosiainkeskus, organisaatio 12

Taulukot

Taulukko 1: Toimijoiden vastuut ja velvollisuudet	Virhe. Kirjanmerkkiä ei ole määritetty.
Taulukko 2: Yrityksen perustiedot	22
Taulukko 3: Investoinnit	23
Taulukko 4: SWOT.....	24

Liitteet

Liite 1: Haastattelurunko, asiakashaastattelut	33
Liite 2 Haastattelurunko, toiminnanjohtaja	34

Liite 1: Haastattelurunko, asiakashaastattelut

Taustakysymykset

1. Ikä
2. Sukupuoli
3. Kuinka usein käy talolla

Tutkimuskysymykset

1. Olisiko sinusta hyvä idea, että nuorisotalolla myytäisiin pientä syötävää?

Vastaukset: Olisi, kyllä, olisi, olisi, kyllä, on, joo

2. Mitä haluaisit ostaa/ minkälaisia tuotteita?

Vastaukset: juomista esim. coca cola yms., pientä syötävää, nuudeleita, limuja, mehuja, pullaa, muffinsseja, mokkapalaloja, karkkia, suklaata, leivonnaisia, virvokkeita, mehua, limua, juomista, pikkupurtavaa, mässyy, sipsejä

3. Miten paljon rahaa käytät kaupassa?

Vastaukset: 5e/ päivässä, 2-5e/ viikossa, 5-10e/ viikossa, riippuu mitä ostan, 2e/ viikossa, 3e/ viikossa, 1-3e/ viikossa

4. Haluaisitko itse osallistua kioskin toimintaan?

Vastaukset: Ehkä, ehkä, joo totta kai, jos palkkaa saa, voisin, jos olisi palkinto koska se antaa motivaatiota, kyllä, jos saa palkinnon/ palkkaa, joo, joo

5. Olisitko kiinnostunut oppimaan kioskin toimintaan liittyviä asioita ja suorittaa esim. harjoittelujakson kioskitoiminnassa?

Vastaukset: Ehkä, riippuu milloin & missä, kyllä, joo, kyllä olisin koska sen voisin lisätä minun cv:hen, joo, olisin, joo

Liite 2: Haastattelurunko, toiminnanjohtaja

1. Miltä idea vaikuttaa, olisiko se mielestäsi toteutuskelpoinen?
2. Mitä hyvää ideassa on?
3. Mitä haasteita ja mitä asioita tulisi ottaa huomioon ko. toiminnan suunnittelussa?
4. Voisiko kyseessä oleva toiminta toimia keinona nuorten syrjäytymistä vastaan?